

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Valmieras novada pašvaldības 2023.gada 28.decembra saistošajiem noteikumiem Nr.____

“Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Valmieras novadā”

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	<p>1.1. Saistošie noteikumi ir izstrādāti, ņemot vērā izmaiņas atkritumu apsaimniekošanu regulējošajos normatīvajos aktos.</p> <p>1.2. Saistošie noteikumi izdoti saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8. panta pirmās daļas 3. punktu, kas noteic, ka pašvaldība izdod saistošos noteikumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā, nosakot šīs teritorijas dalījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās, prasības atkritumu savākšanai, arī minimālajam sadzīves atkritumu savākšanas biežumam, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai un uzglabāšanai, prasības liela izmēra atkritumu, sadzīvē radušos bīstamo atkritumu un mājtsaimniecībās radīto būvniecības atkritumu apsaimniekošanai, prasības atkritumu dalītās savākšanas organizēšanai, arī šo atkritumu savākšanas biežumam, un kārtību, kādā veicami maksājumi par atkritumu apsaimniekošanu, kā arī Atkritumu apsaimniekošanas likuma 15. panta trešo daļu, kas noteic, ka pašvaldība saistošajos noteikumos var noteikt citus atkritumu savākšanas paņēmienus, ja zemes īpašnieks, kura īpašumā tiek radīti sadzīves atkritumi, objektīvu iemeslu dēļ nevar ievērot Atkritumu apsaimniekošanas likuma 15. panta otrās daļas noteikumus.</p> <p>1.3. Saistošo noteikumu mērķis ir noteikt sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, dalīti vāktu, liela izmēra atkritumu un mājtsaimniecībās radīto būvniecības atkritumu apsaimniekošanas kārtību, pašvaldības dalījumu atkritumu apsaimniekošanas zonās, prasības atkritumu savākšanai, tai skaitā arī minimālo sadzīves atkritumu savākšanas biežumu, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai un uzglabāšanai, atkritumu apsaimniekošanas maksas veikšanas kārtību, atbildību par šo noteikumu neievērošanu Valmieras novada pašvaldības, turpmāk – Pašvaldības, administratīvajā teritorijā.</p> <p>1.4. Saistošajos noteikumos ir norādīti pašvaldības, atkritumu radītāja, valdītāja, nekustamā īpašuma īpašnieka, valdītāja, lietotāja, kā arī šo personu pilnvaroto apsaimniekotāju, publisko pasākumu organizētāju un atkritumu apsaimniekotāja pienākumi sadzīves atkritumu apsaimniekošanā.</p> <p>1.5. Saistošie noteikumi paredz prasības atkritumu savākšanai Pašvaldības administratīvajā teritorijā, norādot, ka sadzīves atkritumu savākšana Pašvaldības administratīvajā teritorijā tiek veikta, izmantojot nešķirotu atkritumu konteinerus (gadījumā, ja konteineru izvietošana nav iespējama –</p>

atkritumu priekšapmaksas maisus), kā arī saistošajos noteikumos noteiktos paņēmienus dalīti savākto atkritumu uzkrāšanai un apsaimniekošanai.

1.6. Saistošajos noteikumos izvirzītas prasības sadzīves atkritumu dalītai vākšanai un šķirošanai, nosakot, ka ikvienam atkritumu radītājam vai atkritumu valdītājam ir pienākums iesaistīties sadzīves atkritumu dalītās vākšanas sistēmā, kas sastāv no:

16.1.1. publiskiem atkritumu dalītās savākšanas punktiem – publiskajiem EKO punktiem (plastmasa, papīra, metāla iepakojums, stikls, kā arī tekstils, ja tekstila atkritumu pieņemšanu konkrētajā atkritumu dalītās savākšanas punktā paredz starp atkritumu apsaimniekotāju un pašvaldību noslēgtais līgums);

16.1.2. šķiroto atkritumu savākšanas laukumiem – EKO laukumiem (bioloģiskie atkritumi, plastmasa, papīra, metāla iepakojums, stikls, tekstils);

16.1.3. pie individuālajām dzīvojamajām mājām izveidotajiem sadzīves atkritumu dalītai vākšanai paredzētajiem konteineriem māsaimniecībās (bioloģiskie atkritumi, plastmasa, papīra, metāla iepakojums, stikls);

16.1.4. pie daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām, kuru sastāvā ir vismaz divi dzīvokļi, izveidotajiem atkritumu dalītās savākšanas punktiem (bioloģiskie atkritumi, plastmasa, papīra, metāla iepakojums, stikls).

1.7. Saistošajos noteikumos ir ietverti jauni termini, proti, atkritumu poligona termins ir aizstāt ar terminu “aprites ekonomikas centrs “Daibe” (AEC “Daibe)””, kā arī papildu Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktajai atkritumu apsaimniekošanas reģionālās centra, turpmāk – **AARC**, definīcijai, saistošajos noteikumos AARC termins ir konkretizēts, ņemot vērā Pašvaldības domes pieņemto lēmumu attiecībā uz AARC izveidi.

1.8. Saistošie noteikumi nosaka minimālo sadzīves atkritumu savākšanas biežumu, vienlaikus paredzot izņēmumu no vispārīgā saistošajos noteikumos norādītā sadzīves atkritumu izvešanas grafika, ņemot vērā konkrētajā īpašumā veiktos pasākumus saistībā ar iesaistīšanos atkritumu dalītās savākšanas sistēmā un kompostēšanā, kā arī nekustamā īpašuma lietošanas veidu. Izņēmumi ir ietverti, lai nodrošinātu regulāru sadzīves atkritumu izvešanu, tajā pašā laikā nodrošinot, lai iedzīvotājiem sadzīves atkritumu izvešana tikti sniegta atbilstoši faktiski radītajam sadzīves atkritumu apjomam.

1.9. Nekustamā īpašuma īpašniekam, valdītājam vai lietotājam, vai šo personu pilnvarotam apsaimniekotājam ir pienākums noslēgt ar atkritumu apsaimniekotāju līgumu par katrā nekustamajā īpašumā radīto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, nodrošinot regulāru atkritumu izvešanu. Norādītajām personām ir pienākums noslēgt līgumu par atkritumu apsaimniekošanu nekavējoties pēc tiesību lietot, valdīt vai apsaimniekot nekustamo īpašumu iegūšanas.

1.10. Ar saistošajiem noteikumiem noteikts, ka atkritumu apsaimniekotājam ir pienākums veidot un uzturēt publiski pieejamu datu bāzi, kurā ir apkopota informācija par

	<p>pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajiem nekustamajiem īpašumiem un to, vai attiecīgajos nekustamajos īpašumos ir vai nav noslēgts līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Lai izpildītu ar saistošajiem noteikumiem uzlikto pienākumu, atkritumu apsaimniekotājam ir jāapkopo un jāpublicē informācija atsevišķi izveidotā datu bāzē, ievērojot normatīvo aktu prasības attiecībā uz personas datu apstrādi. Ar šādu publiski pieejamu datu bāzi tiktu panākts, ka informācija par nekustamajiem īpašumiem, kuros ir vai nav noslēgts līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ir pieejama vienuviet, tā būtu viegli pārredzama un izkontrolējama, turklāt būtu spējīga nodrošināt efektīvu kontroles mehānismu atkritumu apsaimniekošanas līgumu noslēgšanas veicināšanai. Attiecīgās datu bāzes publiska pieejamība dotu iespēju gan pašvaldībai, gan atkritumu apsaimniekotājam, kā arī iedzīvotājiem ātri un pārskatāmi uzzināt informāciju par to, vai konkrētajā nekustamajā īpašumā ir vai nav noslēgts līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un pēc tam veikt nepieciešamās darbības, lai pēc iespējas veicinātu noslēgto līgumu skaitu.</p> <p>1.11. Saistošajos noteikumos ir paredzēta iespēja noteiktu Pašvaldības administratīvo teritoriju individuālo dzīvojamo māju īpašniekiem, valdītājiem vai lietotājiem bioloģiskos atkritumus kompostēt savas māsaimniecības teritorijā (mājkompostēšana). Šādā gadījumā minētajām personām ir nepieciešamas informēt atkritumu apsaimniekotāju par mājkompostēšanas esamību. Atkritumu apsaimniekotājs informāciju par nekustamajiem īpašumiem, kuros tiek veikta mājkompostēšana, iesniedz AARC, kas savukārt veido un uztur mājkompostēšanas reģistru. Attiecīgā reģistra esamība nodrošinātu vieglu un pārredzamu datu apkopošanu, vienlaikus nodrošinot, ka gan atkritumu apsaimniekotājam, gan AARC, kā arī nepieciešamības gadījumā Pašvaldībai, ir pilnaptverošana informācija par Pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajiem mājkompostiem, tādējādi minētajiem subjektiem būtu vieglāk plānot un koordinēt bioloģisko atkritumu konteineru nepieciešamību un izvietojumu.</p>
<p>2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu</p>	<p>Saistošo noteikumu īstenošanas nodrošināšanai netiek prognozēta finansiāla ietekme uz Pašvaldības budžetu. Tāpat nav nepieciešama jaunu institūciju izveide, jo noteikumu īstenošanā iesaistītajām institūcijām nav plānoti jauni pienākumi vai funkcijas.</p>
<p>3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci</p>	<p>3.1. Saistošo noteikumu īstenošana un ievērošana veicinās sadzīves atkritumu dalītu vākšanu, tādējādi samazinot atkritumu poligonā (AEC "Daibe") apglabājamo atkritumu apjomu un uzlabojot vides kvalitāti kopumā. Saistošie noteikumi uzlabos atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma kvalitāti un pieejamību.</p> <p>3.2. Ievērojot saistošo noteikumu prasības, tiek nodrošināta droša un uz vides aizsardzību vērsta atkritumu apsaimniekošana, līdz ar to nav tiešas ietekmes uz iedzīvotāju veselību.</p> <p>3.3. Ņemot vērā, ka atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniedzējs tiek izraudzīt publiskā iepirkuma normatīvajos aktos</p>

	<p>noteiktajā kārtībā, saistošo noteikumu īstenošanai nav tiešas ietekmes uz uzņēmējdarbības vidi kopumā.</p> <p>3.4. Saistošo noteikumu tiesiskā regulējuma mērķgrupa ir atkritumu radītāji un valdītāji, nekustamā īpašuma īpašnieki, valdītāji, lietotāji, kā arī šo personu pilnvaroti apsaimniekotāji. Sabiedrības mērķa grupām saistošo noteikumu projekta tiesiskais regulējums nemaina tiesības un pienākumus.</p>
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	<p>4.1. Saistošo noteikumu izpildi savas kompetences ietvaros nodrošinās Nekustamo īpašumu apsaimniekošanas pārvalde, Pašvaldības apvienību pārvaldes, Pašvaldības policija.</p> <p>4.2. Persona par atkritumu apsaimniekošanas jautājumiem var vērsties Pašvaldībā, SIA "ZAAO", kas ir AARC, kā arī AEC "Daibe" apsaimniekotājs, kā arī pie atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniedzēja.</p> <p>4.3. Par atkritumu apsaimniekošanas jomu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumiem personas ir saucamas pie administratīvās atbildības normatīvajos noteiktajā kārtībā.</p>
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	<p>5.1. Saistošie noteikumi izstrādāti Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas – organizēt iedzīvotājiem sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds – realizēšanai.</p> <p>5.2. Saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanai nav nepieciešama jaunu institūciju izveide vai papildu cilvēkresursu piesaiste, netiks uzlikti jauni pienākumi vai uzdevumi jau esošajiem Pašvaldības darbiniekiem.</p>
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	<p>6.1. Saistošo noteikumu izpildi savas kompetences ietvaros nodrošinās Nekustamo īpašumu apsaimniekošanas pārvalde, Pašvaldības apvienību pārvaldes, Pašvaldības policija.</p> <p>6.2. Saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanai nav paredzēta jaunu institūciju izveide un nav nepieciešami papildu resursi.</p>
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	<p>Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai. Saistošo noteikumu prasības un to izpilde neradīs papildu izmaksas Pašvaldībai. Pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir leģitīmi un rīcība ir atbilstoša normatīvajiem aktiem.</p>
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	